

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dňa 2. júla 1997, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Júliusa Černáka, sudcov JUDr. Ľubomíra Dobríka a JUDr. Jána Drgonca, vo veci podnetu [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Erikou Csekesovou, advokátkou, o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, priznaného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní o neplatnosť dohody o vydaní veci 1 R VI 61/92 a na ňu nadväzujúcich kúpnych zmlúv vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 10 C 178/94 takto

r o z h o d o l :

Slovenská republika, zastúpená Okresným súdom Bratislava I., v konaní o neplatnosť dohody o vydaní veci 1 R VI 61/92 a na ňu nadväzujúcich kúpnych zmlúv sp. zn. 10 C 178/94, právo [REDAKOVANÉ] priznané čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov p o r u š i l a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) dostal 30. októbra 1996 podnet [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] ktorým namietala porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o chrane ľudských práv a základných slobôd na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

Zo spisového materiálu Okresného súdu Bratislava I. bolo zistené, že [REDAKOVANÉ] je cudzou štátnou príslušníčkou. Na požiadanie ústavného súdu JUDr. Erika Csekesová, právna zástupkyňa [REDAKOVANÉ] upresnila, že je štátnou občiankou Maďarskej republiky, čo preukázala kópiou preukazu o povolení na pobyt cudzinca č. 3205351 a pasu Maďarskej republiky č. PN 345 998. [REDAKOVANÉ] sa narodila na území Slovenskej republiky a od narodenia tu má aj trvalý pobyt.

Podľa čl. 52 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky: „Kde sa v prvej a druhej hlave tejto ústavy používa pojem „občan“, rozumie sa tým štátny občan Slovenskej republiky.“ Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov, sa zaručuje každému. Ide o právo, ktorého ochrana sa zaručuje aj cudzím štátnym príslušníkom. Štátne občianstvo Maďarskej republiky nie je právnou prekážkou zbavujúcou [REDAKOVANÉ] práva namietnuť porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

[REDAKOVANÉ] svoj podnet doplnila 5. decembra 1996 a 13. januára 1997 a uviedla, že k priet'ahom dochádza na Okresnom súde Bratislava I (predtým Obvodný súd Bratislava I) v konaní o neplatnosť dohody o vydaní veci 1 R VI 61/92 a kúpnych zmlúv R I 375/92, V 895/93 a V 1315/93. Žaloba bola na Obvodný súd Bratislava I podaná 28. októbra 1994 a do termínu podania podnetu na ústavný súd (30. 10. 1996) nebolo vo veci vydané meritórne rozhodnutie. K urýchleniu konania nedošlo ani po

tom, čo sa [REDAKOVANÉ] spolu s ďalšími nájomníkmi 12. januára 1996 obrátila so sťažnosťou na prietahy v konaní na Obvodný súd Bratislava I. V odpovedi na uvedenú sťažnosť podpredseda Obvodného súdu Bratislava I pod č. Spr. 2004/96 z 29. februára 1996 uviedol, že prietahy neboli spôsobené nečinnosťou zákonného sudcu, ale skutočnosťou, že došlo k zmene v osobe zákonnej sudkyne a naštudovanie a oboznámenie sa so spismi si vyžiadalo určitý čas. Zároveň poukázal na skutočnosť, že pojednávanie v uvedenej veci bolo vytýčené na 10. apríla 1996.

[REDAKOVANÉ] podala 18. februára 1996 sťažnosť aj na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré jej listom č. 546/1996-41 zo 4. marca 1996 oznámilo, že ako ústredný orgán štátnej správy nie je kompetentné zasahovať do právomoci iných štátnych orgánov. Napriek tejto skutočnosti sa ministerstvo spravodlivosti sťažnosťou opakovane zaoberalo. Podpredseda Obvodného súdu Bratislava I vypracoval na požiadanie ministerstva spravodlivosti rozbor veci, ktorej sa sťažnosť týkala a konštatoval, že v konaní k prietahom nedochádza.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch vo veci prietahov v konaní možno podať sťažnosť na orgány štátnej správy súdov. Podrobnosti o sťažnostiach na postup súdu a o ich vybavovaní § 6 ods. 2 zákona č. 335/1991 Zb. odkazuje na osobitné zákony. Podávanie sťažností, postup pri vybavovaní sťažností a vybavovanie sťažností upravuje tretia časť zákona č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 80/1992 Zb.: „Fyzické a právnické osoby (ďalej len „sťažovatelia“) sa môžu obracať na orgány štátnej správy súdov so sťažnosťami na postup súdu, len ak ide o prietahy v konaní, o nevhodné správanie alebo narušovanie dôstojnosti súdneho konania súdnymi osobami. V iných prípadoch nie je sťažnosť prípustná.“

[REDAKOVANÉ] zákonom priznanú možnosť na podanie sťažnosti pre prietahy v konaní predsedovi súdu využila. Sťažnosť podala spolu s ďalšími nájomníkmi, súd prietahy v konaní neuznal. K náprave nevedlo ani podanie sťažnosti na Ministerstvo

spravodlivosti Slovenskej republiky o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom súdu. Predkladateľka podnetu uplatnila pred začatím konania pred ústavným súdom prostriedky, ktoré poskytuje zákon č. 80/1992 Zb.

Vzhľadom na skutočnosť, že Okresný súd Bratislava I i Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky zotrvali na svojom stanovisku, že k priesťahom v konaní nedochádza a predkladateľka podnetu toto tvrdenie poprela, považoval ústavný súd za nevyhnutné vyžiadať si spis sp. zn. 10 C 178/94 z konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I.

Listom z 5. februára 1997 zaslal ústavný súd kópiu podnetu [REDAKOVANÉ] na vyjadrenie predsedovi Okresného súdu Bratislava I a zároveň ho požiadal o predloženie spisu sp. zn. 10 C 178/94.

Podnet [REDAKOVANÉ] bol po predbežnom prerokovaní uznesením č. II. ÚS 48/96 z 19. marca 1997 prijatý na ďalšie konanie.

Predkladateľka podnetu bola listom ústavného súdu z 19. marca 1997 vyzvaná, aby si zvolila právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Dňa 10. apríla 1997 ústavnému súdu oznámila, že plnomocenstvo udelila JUDr. Erike Csekesovej, advokátke Advokátskej kancelárie Bratislava, Obchodná 21.

Predseda Okresného súdu Bratislava I Mgr. Miroslav Lehoczky vo svojom vyjadrení Spr. 2026/96 z 21. februára 1997, doručenom ústavnému súdu 24. marca 1997 uviedol, že návrh na vyslovenie neplatnosti dohody o vydaní vecí a troch ďalších kúpnych zmlúv bol podaný 28. októbra 1994. Príprava pojednávania bola súdom začatá 16. februára 1995, čo označil, vzhľadom na stav jednotlivých súdnych oddelení, za primeranú lehotu. Ani v ďalšom postupe súdu nedošlo podľa jeho názoru k priesťahom, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné a celková dĺžka konania je determinovaná obtiažnosťou vecí samotnej, najmä tým, že jednotliví účastníci konania sa nedostavili riadne na stanovené termíny pojednávania, pričom sa súdu i napriek úsiliu nepodarilo zistiť skutočné bydlisko účastníkov. Prejednanie, resp. rozhodnutie vo veci samej bez ich prítomnosti, by podľa názoru súdu znamenalo

porušenie ústavných práv účastníkov konania vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom.

II.

NAMIETNUTÉ PORUŠENIE ČL. 48 ODS. 2 ÚSTAVY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota. Preto na splnenie ústavného práva čl. 48 ods. 2 nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadne svojich práv.

Ústavný súd sa v konaní najskôr zaoberal otázkou zložitosti veci. Konanie vo veci 10 C 178/94 označil za zložitú predseda okresného súdu z dôvodov množstva účastníkov konania. Ústavný súd toto tvrdenie neprijal. Počet účastníkov konania nie je dôkazom zložitosti veci. Problémy v zabezpečení účastníkov konania na pojednávanie tiež nemožno kvalifikovať ako dôvod na hodnotenie veci ako zložitej.

Ústavný súd sa preto zameril na preskúmanie ďalšieho kritéria, podľa ktorého preskúmava, či je opodstatnená námietka porušenia čl. 48 ods. 2 uvedená v podnete.

██████████ namietla porušenie svojho práva v konaní pred všeobecným súdom, ktoré trvá od 28. októbra 1994. V čase podania podnetu teda namietla priet'ahy v konaní trvajúce dva roky. Neodstránenie stavu právnej neistoty počas dvoch rokov od podania žaloby na všeobecný súd nemožno bez ďalšieho hodnotiť ako zbytočné priet'ahy v konaní, ak súd v tomto čase vykonával činnosť smerujúcu k odstráneniu právnej neistoty účastníkov predmetného konania.

Preto ústavný súd preskúmal okolnosti prípadu, v ktorom predkladateľka podnetu namietla porušenie svojho ústavou zaručeného práva na konanie bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd zistil, že k zabezpečeniu prítomnosti účastníkov na pojednávaniach hlavne v prípade bratov [REDACTED] nepostupoval súd spôsobom, ktorý by viedol k získaniu potrebných informácií. Bratia [REDACTED] žalovaní v 1. rade a majúci kľúčové postavenie v spore o určenie neplatnosti dohody o vydaní veci a na jej základe uzavretých kúpnych zmlúv neboli vo veci doposiaľ vypočutí. Súd nevypočul ani právnych zástupcov (v spise uvedených), ktorí boli bratmi [REDACTED] splnomocnení na právne úkony spojené s uzavretím zmluvy o vydaní veci. Postup súdu nevedol k zabezpečeniu dôkazov pre rozhodnutie vo veci.

Z vyjadrenia Okresného súdu Bratislava I sa ústavný súd ďalej dozvedel, že postup Okresného súdu Bratislava I v konaní v období od augusta 1996 do februára 1997 bol podmienený aj ospravedlnenou neprítomnosťou zákonnej sudkyne. Z dokladov predložených ústavnému súdu vyplýva, že v tomto období sudkyňa konajúca vo veci zo 152 pracovných dní odpracovala 59 pracovných dní, 64 pracovných dní neodpracovala pre chorobu, 19 pre dovolenku, 3 pre ošetrovanie člena rodiny a zvyšok tvorili sviatky. Choroba predstavuje najpodstatnejšiu časť neprítomnosti sudkyne v práci a zrejme súvisela s tehotenstvom, pretože 9. marca 1997 nastúpila na materskú dovolenku. Napriek uvedeným okolnostiam bol v prejednávacom prípade urobený sudkyňou (prítomnou v danom období v práci 59 dní, t. j. takmer 3 mesiace) jediný úkon smerujúci k zisteniu adresy trvalého bydliska jedného zo žalobcov vo veci. Po tom, čo sudkyňa oznámila svojmu zamestnávateľovi, že je tehotná a jej tehotenstvo sa už v mesiaci septembri 1996 ukázalo ako problémové - rizikové (čo dokazujú aj všetky nasledujúce mesiace až do nástupu na materskú dovolenku), bolo povinnosťou predsedu súdu postupovať pri zabezpečení úloh podľa rozvrhu práce v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 66/1992 Zb. o Spravovacom poriadku pre okresné a krajské sudy v znení neskorších predpisov. **Nesplnenie tejto povinnosti malo za následok ujmu na práve [REDACTED] zaručenom článkom 48 ods. 2 ústavy.**

Zo spisového materiálu Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 10 C 178/94 ústavný súd zistil aj ďalšie skutočnosti:

Žalobu o neplatnosť dohody o vydaní veci 1 R VI 61/92, kúpnej zmluvy R I 375/92, kúpnej zmluvy V 895/93 a kúpnej zmluvy V 1315/93 podala predkladateľka podnetu [REDACTED] dňa 28. októbra 1994 na Obvodný súd Bratislava I (v súčasnosti Okresný súd Bratislava I) spolu s ďalšími 15 osobami, všetci obyvatelia nájomného domu [REDACTED]. Žaloba smerovala proti Mestskej časti Bratislava - Staré mesto, pôvodnému vlastníkovi predmetnej nehnuteľnosti, súrodencom [REDACTED], ktorým bola nehnuteľnosť vydaná na základe zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 87/1991 Zb. v znení neskorších predpisov“), [REDACTED] [REDACTED], ktorá nehnuteľnosť nadobudla kúpou a [REDACTED] a [REDACTED], súčasným vlastníkom objektu.

Žalobcovia na Obvodnom súde Bratislava I namietali, že dohoda o vydaní veci uzavretá 15. júla 1992 medzi Mestskou časťou Bratislava - Staré mesto a [REDACTED] [REDACTED] je neplatná. K vydaniu nehnuteľnosti došlo na základe zákona č. 87/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, pričom [REDACTED] podľa názoru žalobcov nespĺňali zákonné podmienky stanovené pre oprávnené osoby na vydanie veci. Žalobcovia uviedli, že súrodenci [REDACTED] nemali v čase vydania nehnuteľnosti na území bývalej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky trvalý pobyt, ani úmysel trvale v štáte žiť. Z neplatnosti uzavretej dohody o vydaní veci treba preto podľa navrhovateľov odvodiť aj neplatnosť kúpnych zmlúv nadväzujúcich na pôvodnú dohodu o vydaní veci. Obvodný súd Bratislava I pokynom konajúceho sudcu vyžiadal spisy bývalého Štátneho notárstva Bratislava I 1 R VI 61/92 a R I 375/92 a Správy katastra Bratislava - mesto V 895/93 a V 1315/93, tak ako ich označili žalobcovia vo svojom návrhu. Tieto spisy tvorili súčasť spisového materiálu vo veci sp. zn. 10 C 178/94. Spis R VI 61/92 Štátneho notárstva Bratislava I sa týkal registrácie dohody o vydaní nehnuteľnosti Mestskou časťou Bratislava - Staré mesto [REDACTED] spis R I 375/92 s vecou prejednávanou na súde nesúvisel. Spis V 1315/93 Katastrálneho úradu Bratislava sa týkal návrhu na vklad vlastníckeho práva z [REDACTED] (osoby, ktorá nehnuteľnosť kúpila od bratov [REDACTED]) na [REDACTED] (súčasného spoluvlastníka nehnuteľnosti), spis V 895/93 s prejednávanou vecou nesúvisel. Napriek tomu, že požadované spisy

boli Obvodnému súdu Bratislava I predložené v marci 1995, sudkyňa konajúca vo veci sa s faktom, že dva z predložených spisov s vecou nesúvisia, nezaoberala. **Spisy nevrátila príslušným orgánom, nepožadovala od žalobcov spresnenie čísiel dohôd, ktorých neplatnosť namietali.**

Žalobu 14. marca 1995 sudkyňa zaslala na vyjadrenie všetkým žalovaným. Mestská časť Bratislava - Staré mesto vo svojom stanovisku z 5. apríla 1995 žiadala žalobu zamietnuť v plnom rozsahu z dôvodu, že nehnuteľnosť bola vydaná podľa zákona č. 87/1991 Zb. v znení neskorších predpisov pôvodným pozemkovoknižným vlastníkom a dohodu registrovalo Štátne notárstvo Bratislava I pod č. R VI 61/92 dňa 12. augusta 1992, ktorým dňom [REDAKOVANÉ] vstúpili do práv a povinností prenajímateľa bytov a nebytových priestorov domu a tým zanikli práva a povinnosti Mestskej časti Bratislava - Staré mesto spojené s vlastníctvom tejto budovy. Podľa vyjadrenia Mestskej časti Bratislava - Staré mesto bratia [REDAKOVANÉ] v čase uzavretia dohody spĺňali všetky podmienky stanovené zákonom č.87/1991 Zb. a predaj vrátenej nehnuteľnosti ďalšej osobe bol umožnený Občianskym zákonníkom. Z uvedených dôvodov považuje Mestská časť Bratislava - Staré mesto prípad za uzavretý, samotnú žalobu za neodôvodnenú a bezpredmetnú a trvá na jej zamietnutí. Konajúca sudkyňa nevyžiadala od Mestskej časti Bratislava - Staré mesto spis o uzavretí dohody o vydaní nehnuteľnosti medzi Mestskou časťou Bratislava - Staré mesto a [REDAKOVANÉ]. Napriek skutočnosti, že žaloba bola na súd podaná na určenie neplatnosti tejto dohody, súd okolnosti uzavretia dohody vôbec neskúmal, nepožadoval predloženie dokladov súvisiacich s touto dohodou a v ďalšom konaní vo veci zameril pozornosť na iné okolnosti prípadu, ktoré priamo s uvedenou dohodou nesúviseli. Nečinnosťou v časti veci súd zapríčinil, že konanie pred ním nesmerovalo k odstráneniu právnej neistoty, kvôli ktorej [REDAKOVANÉ] podala na súd žalobu.

Súčasní vlastníci nehnuteľnosti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vo svojom vyjadrení uviedli, že žalobcovia nie sú aktívne legitimovaní na rozhodnutie súdu o neplatnosti označenej dohody o vydaní veci a následne uzavretých kúpnych zmlúv. Podľa ich názoru nájomcovia ťažia z havarijného stavu

domu. Ako majitelia domu mali záujem riešiť vec dohodou, o čom svedčia dohody uzavreté s niektorými majiteľmi bytov, ktorí následne vzali svoju žalobu späť.

K žalobe sa však nevyjadrili [REDACTED] ani [REDACTED]. Pri určení, či sú žalobcovia aktívne legitimovaní na podanie žaloby voči bratom [REDACTED] a vlastníkom nehnuteľnosti, ktorí ju nadobudli neskôr kúpou, zohráva významnú úlohu skutočnosť, ako boli zmluvami upravené nájomné vzťahy obyvateľov bytov k vlastníkom nehnuteľnosti. Konajúca sudkyňa predloženie uzavretých kúpnych zmlúv od účastníkov konania nepožadovala. Vyžiadala si spisy z bývalého Štátneho notárstva Bratislava I sp. zn. 1 R VI 61/92, R I 375/92 a Správy katastra Bratislava - mesto - sp. zn. V-895/93, V-1315/93. Ako už bolo uvedené vyššie, požadované spisy boli Obvodnému súdu Bratislava I predložené, ale dva z predložených spisov s podanou žalobou nesúviseli, z čoho vyplýva, že **sudkyňa v spisoch nepreverovala okolnosti významné pre konanie vo veci**. Uvedenou skutočnosťou sa nezaoberala ani ďalšia vo veci konajúca sudkyňa, hoci naštudovanie spisu po zmene zákonnej sudkyne si vyžiadalo, ako vyplýva zo spisu obvodného súdu, čas od 12. septembra 1995 do 22. februára 1996, keď nová sudkyňa uskutočnila vo veci prvý úkon.

Prvé pojednávanie vo veci bolo vytýčené na deň 12. júna 1995. Na predvolanie na pojednávanie reagovali [REDACTED] listom, v ktorom žiadali, aby súd určil termín pojednávania na mesiace september - október 1995, keď sa budú zdržiavať na území Slovenska. Ako vysvetlenie uviedli, že zmenu pobytu pred odchodom zo Slovenska nestihli zabezpečiť. Pojednávanie 12. júna 1995 sa uskutočnilo a boli na ňom vypočutí žalobcovia a žalovaní, ktorí sa osobne alebo prostredníctvom právnych zástupcov zúčastnili na pojednávaní. Termín pojednávania bol odročený na 11. septembra 1995 na vypočutie ostatných žalobcov. Súd predvolanie na pojednávanie opakovane od júna do augusta doručoval aj bratom [REDACTED] na pôvodné adresy, napriek skutočnosti, že súdu oznámili, že na území Slovenska sa budú zdržiavať v septembri a októbri 1995.

Ďalšie - druhé pojednávanie vo veci určené na 11. september 1995 bolo odročené na neurčito z dôvodu zmeny rozvrhu práce a zmeny zákonného sudcu.

Sudkyňa konajúca vo veci vytýčila nové pojednávania na deň 10. apríla 1996, t. j. po 7 mesiacoch od zmeny zákonného sudcu. Na pojednávanie boli predvolaní všetci účastníci konania, u ktorých je doručenie vykázané s výnimkou bratov [REDACTED], z adries ktorých sa zásielky vrátili s poznámkou, že na udaných adresách sú neznámi.

Z hľadiska predmetu konania je potrebné poukázať na vyjadrenie JUDr. Romana Slivku, CSc., právneho zástupcu [REDACTED], ktorý v ňom upozornil na to, že súd pri skúmaní platnosti dohody o vydaní veci sa musí zaoberať otázkou trvalého pobytu bratov [REDACTED] na území Slovenskej republiky. Podľa jeho názoru nestačí iba tvrdenie o tom, že boli prihlásení k trvalému pobytu, je potrebné skúmať, či daná osoba má úmysel mať trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, pričom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1 Cdo 114/92 uverejnený v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 2/94. V ňom stanovené kritériá bratia [REDACTED] nespĺňali, a preto vyslovil názor, že uzavretá zmluva odporuje zákonu, resp. ho obchádza.

Na tomto stanovisku zotrval právny zástupca [REDACTED] aj na pojednávaní 10. apríla 1996 a navrhol, aby tieto okolnosti súd overil na daňovom úrade, v zdravotnej poisťovni i dožiadanim kanadských úradov. Pojednávanie dňa 10. apríla 1996 sudkyňa odročila na neurčito s tým, že súd vyžiada spisy, uskutoční dožiadania na príslušné orgány a do Kanady a o novom termíne pojednávania budú účastníci písomne vyrozumení. Do dátumu predloženia spisu sp. zn. 10 C 178/94 na ústavný súd, t. j. do 24. marca 1997, (11 mesiacov od prijatia uznesenia a 29 mesiacov od podania žaloby) nebol žiaden z uvedených úkonov urobený, a teda nebol získaný žiaden z dokladov rozhodujúcich pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. **Ide o ďalšiu nečinnosť súdu, ktorá má za následok porušenie práva, ktoré namietla [REDACTED] vo svojom podnete.**

Predseda Okresného súdu Bratislava I vo svojom vyjadrení uviedol, že postup súdu od augusta 1996 bol podmienený aj ospravedlnenou neprítomnosťou konajúcej zákonnej sudkyne. Toto tvrdenie neobstojí z dôvodu, že v uvedenom období sudkyňa vykonala iné úkony vo veci, ale ani jeden z tých, pre ktoré odročila pojednávanie z 10. apríla 1996 na neurčito.

V konaní o podnete namietajúcom porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov skúmal ústavný súd aj skutočnosť, či sa na prietáhoch nepodieľala osoba, ktorá podnet vo veci porušenia práva podala.

Zo spisu Okresného súdu Bratislava I i dokladov predložených ústavnému súdu vyplýva, že [REDAKOVANÉ] postupovala v konaní aktívne. Svojím správaním nezavdala príčinu pre spomalenie činnosti súdu. V priebehu roka 1996 doručila Obvodnému súdu Bratislava I spolu s ďalšími nájomníkmi domu (v konaní sp. zn. 10 C 178/94 žalobcami) sťažnosť na prietahy v konaní a sťažnosť podala aj ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky. Aktivitu súdu sa pokúsila zvýšiť aj nepriamo. V súvislosti s rekonštrukciou domu sa jeho obyvatelia so žiadosťou o pomoc obrátili na úrad životného prostredia, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Helsinské občianske zhromaždenie v Slovenskej republike, viaceré denníky i televíziu VTV.

Konanie vo veci sp. zn. 10 C 178/94 sa týka platnosti uzavretej dohody o vydaní nehnuteľnosti Mestskou časťou Bratislava - Staré mesto [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]. Ani jedna zo sudkýň konajúcich vo veci doposiaľ nepožadovala predloženie spisu z Mestskej časti Bratislava - Staré mesto o uzavretí dohody o vydaní nehnuteľnosti. **V konaní doposiaľ zistené skutočnosti a vykonané úkony neposkytli súdu dostatok dôkazov, na základe ktorých by bolo možné vydať rozhodnutie vo veci samej. Uplatňovaný postup pracovníkov súdu k zaisteniu dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci ani nevedol.**

Stav právnej neistoty, ktorý predkladateľka podnetu chcela odstrániť podaním žaloby na Okresnom súde Bratislava I v konaní o neplatnosť dohody o vydaní veci 1 R VI 61/92 a kúpnych zmlúv R I 375/92, V 895/93 a V 1315/93 pretrváva z príčin, ktoré majú pôvod v nečinnosti a nesprávnej činnosti Okresného súdu Bratislava I. Preto ústavný súd rozhodol, že právo [REDAKOVANÉ] zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky porušené bolo.

III.

NAMIETNUTÉ PORUŠENIE ČL. 6 ODS. 1 DOHOVORU O OCHRANE ĽUDSKÝCH PRÁV A ZÁKLADNÝCH SLOBÔD

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Ústavný súd Slovenskej republiky výslovne potvrdil, že vo veciach, v ktorých sa okrem konania pred ústavným súdom podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd alebo iných medzinárodných zmlúv môže v dôsledku záväzkov prijatých Slovenskou republikou uskutočniť aj konanie o ochrane práv pred orgánmi Rady Európy alebo OSN, postupuje ústavný súd tak, aby včas dosiahol nápravu vnútroštátnymi právnymi prostriedkami (II. ÚS 26/95). Ústavný súd potvrdil aj to, že pri preskúmaní, či v Slovenskej republike namietnuté porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je opodstatnené, postupuje v súlade s kritériami ustanovenými orgánmi Rady Európy pri aplikácii čl. 6 v ich rozhodovacej činnosti. Európsky súd pre ľudské práva vyslovil: „Od štátu sa vyžaduje, aby jeho orgány s právomocou a príslušnosťou o veci rozhodnúť, postupovali s náležitou usilovnosťou a vec rýchlo vybavili.“ (Eckle case, séria A, 1982, č. 51, s. 39). Postup Okresného súdu Bratislava I vo veciach, ktoré namietla [REDAKOVANÉ] svojím podnetom, podľa čl. 130 ods. 3 ústavy, takú kvalitu nemá. Začatie príprav pojednávania 16. februára 1995 predseda Okresného súdu Bratislava I označil za primeranú lehotu. Toto tvrdenie spojil s odkazom na stav jednotlivých súdnych oddelení. Ide o argumentáciu právne irelevantnú pre uplatnenie Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pretože Európsky súd pre ľudské práva výslovne uviedol, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, nezbavuje zodpovednosti za pomalé konanie (Eckle case, s. 37). Preto ústavný súd rozhodol aj o porušení práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 1997

Za správnosť vyhotovenia:

ák

JUDr. Július Č e r n

predseda senátu